

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Contextul reglementării

După anul 1989, legiuitorul român, sub semnul instaurării statului democratic modern, al reparării nedreptăților și abuzurilor comise de regimul comunist, a adoptat o serie de acte normative speciale vizând restituirea sau acordarea de compensații reparatorii ale preluării abuzive de către stat, organizații cooperatiste sau alte persoane juridice, cu sau fără titlu, a unor bunuri. Astfel de legi instituind măsuri de reconstituire a dreptului de proprietate sau de reparare a acestor abuzuri sunt Legea nr. 18/1991 privind fondul funciar-republicată, Legea nr. 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinația de locuințe, trecute în proprietatea statului, Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată, Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România.

Potrivit tuturor acestor reglementări, fără excepție, cererile și acțiunile în justiție sunt scutite de taxe de timbru. Însă în practică există situații în care instanțele de judecată apreciază că anumite litigii referitoare la imobile care au aparținut cultelor religioase nu intră formal sub incidența O.U.G. nr. 94/2000, deși finalitatea acestor cauze este aceeași: recuperarea sau apărarea dreptului de proprietate asupra unor imobile preluate abuziv. Consecința interpretării neunitare este obligarea cultelor religioase la plata taxei judiciare de timbru, calculată la valoarea bunurilor a căror restituire se solicită, calcul din care rezultă sume împovărătoare și care le împiedică să continue procesul de recuperare a bunurilor confiscate. În final, un aspect pur procedural îngreșează valorificarea unui drept statuat încă din anul 1990 de recuperare a prejudiciilor suferite.

2. Necesitatea intervenției legislative

Din perspectiva scopului reparator al legislației postcomuniste, nu este echitabil ca un cult religios să beneficieze de scutire de taxă judiciară de timbru atunci când litigiul este calificat ca aflându-se strict sub incidența O.U.G. nr. 94/2000, dar să fie obligat la plata unor taxe judiciare exorbitante atunci când același obiect al procesului — un imobil preluat abuziv — este urmărit printr-o acțiune în revendicare, constatare, rectificare de carte funciară, nulitate sau altă cale procedurală.

Accesul la justiție nu trebuie limitat prin stabilirea unor costuri nesuportabile, mai cu seamă în cauzele în care partea reclamantă urmărește repararea unei confiscări sau preluări abuzive săvârșite de stat ori de entități controlate de stat. Instanța rămâne singura competentă să stabilească dacă dreptul invocat există sau nu, iar stabilirea unei taxe judiciare de timbru nu constituie judecarea pe fondul cauzei, aceasta fiind stabilită în proceduri preliminare.

Prin prezenta propunere legislativă se urmărește corectarea unei inechități generate de interpretarea diferită a instanțelor de judecată a unor litigii care au aceeași natură reparatorie.

3. Soluția legislativă propune

Prezenta propunere intervine asupra obligației fiscale născute din dispozițiile instanțelor de judecată referitoare la taxe judiciare de timbru datorate în cauze având ca obiect dreptul de proprietate asupra imobilelor care au aparținut cultelor religioase recunoscute și care au fost preluate abuziv în perioada regimului comunist, ținând:

- a) anularea obligațiilor de plată reprezentând taxe judiciare de timbru;
- b) încetarea procedurii de executare silită dacă aceasta a fost inițiată;
- c) restituirea sumelor reprezentând taxe judiciare de timbru achitate de reclamant.

Taxele judiciare de timbru sunt stabilite de instanță, se plătesc anticipat, iar creanțele aferente se execută potrivit regulilor fiscale, prin organele unităților administrativ-teritoriale competente, potrivit legislației fiscale.

4. Impactul bugetar

Sumele vizate reprezintă venituri cu caracter extraordinar ale bugetelor locale, nefiind luate în calcul cu ocazia elaborării proiectelor de venituri și cheltuieli.

5. Compatibilitatea cu principiile constituționale

Propunerea legislativă respectă principiul egalității în drepturi, întrucât tratează în mod similar situații juridice comparabile.

De asemenea, propunerea asigură accesul la justiție unor persoane îndreptățite care, prin stabilirea unor costuri care nu pot fi acoperite, se află în imposibilitatea de a-și revendica dreptul la reparare a abuzurilor patrimoniale comise în perioada regimului comunist. Scutirea de taxă nu conferă un drept de proprietate și nu garantează admiterea acțiunii, ci permite ca litigiul să fie judecat pe fond de către instanța competentă.

În concluzie, adoptarea prezentei legi este necesară pentru înlăturarea unei inechități punctuale în materia taxelor judiciare de timbru aplicabile litigiilor privind imobilele cultelor religioase preluate abuziv.

Măsura are un caracter reparator și nu afectează independența instanțelor judecătorești, întrucât privește exclusiv accesul la justiție, neafectând în vreun fel soluția asupra fondului cauzelor.

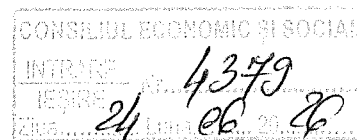
Inițiatori,

Nr. crt.	Nume și prenume	Apartenența politică	Semnătură
1.	Szabó Ödön	UDMR	
2.	MOLNAR ANDREI	UDMR	
3.	VAROUA LUMIRU	USR	

Tabel cu inițiatorii Propunerii legislative privind anularea unor obligații de plată reprezentând taxe judiciare de timbru stabilite în cauze având ca obiect imobile care au aparținut cultelor religioase recunoscute din România

4.	Bogdan Ciucă	PSD
5.	Zsolt Nagy	MINORITĂȚI
6.	CĂȘAR RĂZVAN	PNL
7.	HAGYU GÁBOR	UDMR
8.	SILVIA MIHALCEA	PSD
9.	Bona Botond	UDMR
10.	GÁL KÁROLY	UDMR
11.	HAGY STABOLCS	UDMR
12.	ZAHORANYI ZSÓFIA	UDMR
13.	BIRÓ ROZÁLIA-IBOLYA	UDMR
14.	HAGYAR LORÁNS-BALINT	UDMR
15.	KOLESÁR KÁROLY	UDMR
16.	VÖNÖTŐI CSABA	UDMR
17.		
18.		
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.		

Parlamentul României

Camera Deputaților

Senatul

Lege privind anularea unor obligații de plată reprezentând taxe judiciare de timbru stabilite în cauze având ca obiect imobile care au aparținut cultelor religioase recunoscute din România

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1

Prezenta lege reglementează anularea și scutirea de la plata obligațiilor reprezentând taxe judiciare de timbru, accesorii ale acestora, precum și, după caz, restituirea sumelor achitate cu acest titlu, în cauzele având ca obiect recuperarea, restituirea, revendicarea, constatarea dreptului de proprietate, rectificarea cărții funciare, anularea sau constatarea nulității unor acte juridice ori administrative, precum și orice alte cereri principale, accesorii sau incidente referitoare la imobile care au aparținut cultelor religioase recunoscute din România și care au fost preluate abuziv de statul român, de organizații cooperatiste sau de alte persoane juridice, cu sau fără titlu.

Art. 2

(1) Se anulează obligațiile de plată reprezentând taxe judiciare de timbru stabilite de instanțele judecătorești în sarcina cultelor religioase recunoscute din România, a unităților de cult, a eparhiilor, parohiilor, protopopiatelor, ordinelor, congregațiilor, fundațiilor sau altor structuri religioase cu personalitate juridică, în cauzele prevăzute la art. 1.

(2) Anularea prevăzută la alin. (1) se aplică indiferent dacă instanța a apreciat că litigiul nu intră sub incidența prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Prezenta lege se aplică obligațiilor de plată stabilite prin rezoluții, încheieri, hotărâri judecătorești sau orice alte acte de procedură, indiferent dacă acestea sunt definitive sau nu, cu condiția ca litigiul să privească un imobil care a aparținut unui cult religios recunoscut și să urmărească recuperarea, valorificarea ori apărarea dreptului de proprietate asupra acestuia.

Art. 3

(1) Cererea de anulare a obligațiilor de plată a taxei judiciare de timbru, de încetare a executării silite, respectiv de restituire a sumelor achitate, după caz, se depune de către reclamant la instanța prevăzută la art. 2 alin. (2). și se soluționează în termen de maximum 60 de zile.

(2) Anularea obligațiilor de plată a taxei judiciare de timbru se dispune în camera de consiliu, fără citarea părților.

(3) Cererea prevăzută la alin. (1) este scutită de taxă judiciară de timbru.

Art. 4

(1) Instanța comunică de îndată solicitantului și organelor fiscale competente hotărârea, dispunând, după caz, încetarea executării silite, precum și restituirea sumelor achitate de reclamant.

(2) Restituirea sumelor achitate cu titlu de taxe judiciare de timbru se realizează de către organul fiscal competent potrivit prevederilor art. 168 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5

(1) Procedurile de executare silită începute pentru recuperarea obligațiilor prevăzute la art. 2 încetează de drept la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Organele fiscale competente, inclusiv organele de executare ale unităților administrativ-teritoriale, dispun radierea obligațiilor din evidențele fiscale în termen de 30 de zile de la data comunicării prevăzute la art. 4 alin. (1).

(3) În termenul prevăzut la alin. (2), instanțele judecătorești comunică, la cererea persoanei interesate sau din oficiu, organelor competente actele prin care au fost stabilite obligațiile de plată ce intră sub incidența prezentei legi.

Art. 6

La alineatul (1) al articolului 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, cu modificările și completările ulterioare, după litera l) se introduce o nouă literă, litera m), cu următorul cuprins:

„m) acțiunile, cererile, căile de atac, cererile accesorii, incidente sau conexe, formulate de cultele religioase recunoscute din România, de unitățile de cult sau de alte structuri religioase cu personalitate juridică, având ca obiect recuperarea, restituirea, revendicarea, constatarea dreptului de proprietate, rectificarea cărții funciare, anularea ori constatarea nulității unor acte juridice sau administrative, precum și orice alte cereri privind imobile care au aparținut cultelor religioase recunoscute și care au fost preluate abuziv de statul român, de organizații cooperatiste sau de alte persoane juridice, cu sau fără titlu, indiferent de temeiul juridic concret al acțiunii.”

Art. 7

Prezenta lege intră în vigoare la 5 zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR

PREȘEDINTELE
SENATULUI